

03.02.2020

Asia/16

§ 88

Helsingin kaupungin sitoutuminen julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden alueellista tarjoamista koskevaksi kokeilualueeksi

HEL 2020-000610 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki sitoutuu liitteenä 1 olevan hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden alueellista tarjoamista koskevaksi kokeilualueeksi edellyttäen, ettei kokeilulaki, hallituksen esitykseen eduskuntakäsittelyssä tehtävine muutoksineen, merkittävältä osin poikkea esitysluonnoksen sisällöstä. Kaupunginhallitus totesi lisäksi, että kaupunginhallituksen elinkeinojaoston kokeiluun hakeutumispäätöksessä (11.11.2019, § 42) mainitun varauksen ehdot on riittävältä osin täytetty työ- ja elinkeinoministeriön kanssa käydyissä neuvotteluissa.

Kaupunginhallitus piti kokeilun onnistumisen kannalta tärkeänä sitä, että liitteenä 2 olevassa Helsingin pormestarin antamassa työllisyyskokeilulakiluonnosta koskevassa lausunnossa esitetyt ongelmakohdat huomioidaan ministeriön lopullista lakiesitystä annettaessa.

Lisäksi kaupunginhallitus piti tärkeänä, että kokeiluun liittyvien yksityiskohtien ratkaisemiseen, alueellisten yhteistyörakenteiden sopimiseen, henkilöstön ja asiakasvastuiden siirtymiseen sekä laite- ja toimitilakysymyksiin varataan riittävästi siirtymäaikaa. Kokeilun onnistumisen arvioimiseksi sille on varmistettava myös riittävän pitkä seurantajakso. Muutoksesta ei saa myöskään aiheutua riskejä helsinkiläisten työttömien työnhakijoiden toimeentulolle tai alueen lakisääteisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarjonnalle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö Ilkka Haahtela. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Johannes Hirvelä, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi
Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085

03.02.2020

Asia/16

eetu.pernu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallituksen esitysluonnos
- 2 Pormestarin lausunto kokeilulakiluonnoksesta (11 §, 23.1.2020)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Työ- ja elinkeinoministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työllisyydenhoidon kokonaisvastuun saaminen on ollut Helsingin pitkäaikainen edunvalvontatavoite. Kokeilu on askel suuntaan, jossa yhden kokonaisvastuullisen toimijan tarjottaviksi kootaan poikkihallinnollisesti työllisyyttä edistävät palvelut, yhdistetään toimijoiden resurssit, vähennetään päällekkäisen työn määrää sekä varmistetaan asiakkaiden palveluketjujen katkeamattomuus. Kokeilulla Helsingin kaupunki valmistautuu työllisyydenhoidon kokonaisvastuun pysyvään siirtoon kaupungeille. Tämä on suunniteltu toteutettavaksi kokeiluvaiheen jälkeen osana työ- ja elinkeinoministeriön myöhemmin valmistelemaa työvoimapolitiikan pysyvää palvelurakennemuutosta.

Kokeilu tarjoaa kaupungille paremmat edellytykset yhteensovittaa nykyiset merkittävät yleisen toimialan nojalla järjestämänsä työllisyys- ja yrityspalvelut valtion TE-hallinnon lakisääteisten työvoima- ja yrityspalvelujen kanssa. Kokeilu tarjoaa kaupungille myös mahdollisuuden järjestää monialaisia koulutus-, sote-, kotoutumis- ja työllisyyspalveluja yhdistäviä palvelukokonaisuuksia heikossa työmarkkina-asetelmassa olevien helsinkiläisten työttömien tilanteen edistämiseksi. Kokeilussa kaupunki saa myös kokonaisvastuun kotoutuslain (1386/2010) piirissä olevien helsinkiläisten työttömien palvelukokonaisuudesta. Kokeiluasetelma myös tarjoaa hyvät mahdollisuudet ohjata työkyvyn selvittämisen tarpeessa olevia työttömiä työnhakijoita sosiaali- ja terveystoimialan työkykselvityspalveluihin.

Helsinki tavoittelee kokeilulla talouden epävarmoista kasvunäkymistä riippumatta työllisyysasteensa säilyttämistä vähintään nykyisen 75 prosentin tuntumassa, mikä on myös hallitusohjelmassa esitetty koko maan tavoite. Kokeilulla tavoitellaan palveluohjauksen monialaistumista ja tehostumista, mikä hyödyttäisi erityisesti vaikeasti työllistyviä kohde-ryhmiä. Kaupungilla on elinvoima- ja hyvinvointitehtävänsä, verotulo-kertymänsä turvaamisen sekä pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvien ihmisten ja taloudellisten kustannusten ehkäisyn kautta laaja-alainen intressi tukea kaikkien työttömien helsinkiläisten tilanteen edistymistä. Työttömien henkilökohtaisen palvelun tarve korostuu etenkin pitkään työttöminä olleiden, vieraskielisten sekä syrjäytymisvaarassa olevien nuorten kohdalla. Näihin ryhmiin vaikuttamalla voidaan vaikuttaa myönteisesti työllisyysasteen kehitykseen erityisesti alueilla, jolla työllisyysaste on jo nyt verrattain korkea.

Kokeilun toimenpiteillä työttömyyden kustannukset pyritään säilyttämään kaupungin kestäväen kasvun turvaavalla tasolla ja varmistamaan näin kaupungin verotulopohjan suotuisa kehitys. Kokeilulla vaikutetaan laskevasti myös työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden kehitykseen, koska kaupunki voi tehostaa asiakkaiden ohjautumista kuntarahoituksen piiristä työn ja koulutuksen lisäksi työllistymistä edistäviin palveluihin, joita se itsekin tuottaa.

Elinkeinojaoston kokeiluhakeutumisen yhteydessä esittämät varaukset

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti (11.11.2019, § 42), että kaupunki voi sitoutua työllisyyskokeilualueeksi sillä edellytyksellä, että kokeiluun hakeneille kunnille turvataan riittävät vaikutusmahdollisuudet erillislakia ja siihen liittyviä teknisiä määrittelyjä ja laskentaperusteita valmisteltaessa. Kaupungin työllisyysasiantuntijat ovat osallistuneet aktiivisesti kokeilun reunaehtoju neuvotteluihin syksyn 2019 ajan ja elinkeinojaoston varauksien katsotaan riittävilta osin täyttyneen. Kaupunki voi sitoutua työllisyyskokeiluun lakiluonnoksen mukaiseksi kokeilualueeksi sillä edellytyksellä, että myöhemmin annettava varsinainen lakiesitys ei merkittävilta osin poikkea lakiluonnoksen sisällöstä (pl. suurten kaupunkien lausunnoissaan tekemät lakiluonnoksen teknisluonteiset tarkennustoiveet).

Elinkeinojaosto edellytti seuraavien kokeilun eri osa-alueiden ja kokeilua koskevien periaatteiden määrittelyä ennen kuin kaupunki voisi lopullisesti sitoutua kokeiluun:

1. Elinkeinojaosto edellytti yksityiskohtaista tietoa kaupungin työjohdon alaisuuteen siirtyvästä resurssista. Lakiluonnoksessa määritetään kaupungin työjohdon alaisuuteen siirtyvä TE-toimiston henkilöstö, joka perustuu ministeriön ja suurten kau-

punkkien työllisyyspalvelujen neuvotteluissa muodostettuun yhteiseen esitykseen. Lakiluonnokseen sisältyvää taulukkoa kokeilujen henkilöstöressurssista pidetään valtakunnallisena viitearvona, jota tarkennetaan paikallisten asiakasprofiilien eron ja niiden mukaisten palvelutasojen mukaisesti. Henkilöstömäärä on tässä vaiheessa alustavasti riittävä ja sitä voidaan tarvittaessa tarkentaa myös kokeilun aikana muuttuvan asiakasmäärän ja mahdollisesti muuttuvan lainsäädännön mukaisesti. Yhteistyö varmistetaan lakiluonnoksen kokeiluja ja TE-toimistoja koskevassa yhteistyövelvoitteessa.

2. Elinkeinojaosto edellytti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa tehtävien työllisyyshankintojen yhteistyön periaatteiden tarkentamista. Yhteistyö määritetään lakiluonnoksessa yhteistyövelvoitteen kautta. Kokeilualueet osallistetaan työllisyyshankintojen valmisteluun TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa muodostettavan yhteistyöelimen kautta. Pääkaupunkiseudulle on paikallisesti sovittu perustettavan Uudenmaan ELY-keskuksen, Uudenmaan TE-toimiston sekä Helsingin, Espoon ja Vantaa-Keravan kokeilualueiden yhteistyöelin, jossa sovitaan tarkemmin mm. hankintayhteistyön liittyvistä kysymyksistä. Lisäksi kokeiluasiakkaille varataan kiintiöt alueen palkkatuen ja starttirahan määrärahoihin. Alueen ELY-keskus toimisi työllisyyshankintojen hankintayksikkönä.
3. Elinkeinojaosto edellytti työttömyysturvatehtävän ja -neuvonnan tarkentamista kokeilulakiesityksen yhteydessä. Lakiluonnoksessa työttömyysturvatehtävien jako TE-toimiston ja kokeilun välillä on esitetty erittäin yksityiskohtaisesti. Kokeilu vastaa kohderyhmänsä työttömyysturvaneuvonnasta, työttömyysturvaan vaikuttavien taustamuuttujien selvittämisestä sekä tulevaa lausuntoa koskevien selvityspyyntöjen laatimisesta.
4. Elinkeinojaosto edellytti työnhakijaksi ilmoittautumista koskevan prosessin sujuvuuden takaamista, mistä lakiesitysluonnoksen 7–14 § antavat riittävät takeet.
5. Elinkeinojaosto edellytti, että TE-toimiston maakunnallisten yrityspalvelujen tarjonta on varmistettava työllisyyskokeilujen asiakkaille. Maakunnalliset yrityspalvelut kohdistetaan kokeilun aikaanakin em. yhteistyövelvoitteen mukaisesti kaikille maakunnan työnhakijoille nykyisen toimintamallin mukaisesti.

Elinkeinojaoston päätöksessä viitataan työ- ja elinkeinoministeriön tuolin ilmoittamaan prosessiin, jossa kokeilualueiden kaupunginhallitusten oli tarkoitus tehdä lopullinen sitoutuminen työllisyyskokeiluun lakiesityksen lausuntokierroksen yhteydessä. Hallituksen työllisyyskokeilulle asettaman aikataulupaineen vuoksi lakiluonnoksen kuulemistilaisuus oli 17.1. ja lakiluonnoksen lausuntoaika päättyi 24.1.2020. Pormestari antoi liitteenä 2 olevan Helsingin kaupungin lausunnon 23.1.2020 (11 §).

Asian jatkovalmistelu

Työ- ja elinkeinoministeriön antamien tietojen mukaan työllisyyskokeilu- ja koskeva lakiesitys annetaan eduskunnalle helmikuun lopussa. Kokeilulaki hyväksytään valmistelun arvion mukaan aikaisintaan maaliskuussa ja ministeriön esittämän kiireisimmän aikataulun mukaisesti lain toimeenpano voi käynnistyä jo toukokuussa 2020. Helsingin kokeiluvalmistelun tavoitteena on, että toimintavalmius kokeilulain toimeenpanolle saavutettaisiin toukokuussa 2020. Kaupunki pitää tähän liittyen tärkeänä, että kokeiluorganisaatiolla on täysi valmius vastaanottaa noin 37 000 (08/2019 tilanteen mukaisesti) työttömän helsinkiläisen palvelu- ja viranomaisprosessi hoidettavaksi siten, että rakenteiden valmisteluun jää riittävästi siirtymäaikaa. Vuosien 2017–18 alueellisten työllisyyskokeilujen perusteella kokeilujen toimeenpanolle tulee myös jättää riittävästi aikaa, jotta kokeilun toiminnan seurantajakso säilyy riittävän pitkänä kokeilun käynnistämisen- ja alasajovaiheet huomioiden.

Jos kokeilulaki hyväksytään, tarkoituksena on esittää kaupunginvaltuustolle hallintosäännön muutosta, jolla annetaan kaupunginhallitukselle oikeus delegoida kokeilulaissa tarkoitetut viranomaistehtävät kaupungin kokeiluorganisaatiolle. Palveluprosessien valmistuttua kaupunginhallitukselle esitetään toimivallan delegoinnin lisäksi kokeilulain toimeenpanoa varten perustettavat kaupungin työllisyyspalvelujen määräaikaiset virat.

Kokeilun toimeenpanoa varten perustetaan projektiorganisaatio, joka valmistelee kokeilun organisoitumisen, asiakkaiden palveluprosessit, toimitila- ja henkilöstöasiat, tietojärjestelmät sekä muun kokeilun toimeenpanoon tarvittavan kokonaisuuden. Palveluprosessien valmistelussa korostuu tiivis yhteistyö kaupungin toimialojen välillä yhteisiä monialaisia palveluprosesseja muodostettaessa. Valmistelua on varauduttu toteuttamaan tiiviissä yhteistyössä muiden kokeilualueiden, alueen TE-hallinnon sekä Espoon ja Vantaa-Keravan -kokeilualueiden kanssa.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto pidetään informoituna valmistelun etenemisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö

03.02.2020

Asia/16

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Johannes Hirvelä, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 82535
johannes.hirvela(a)hel.fi
Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallituksen esitysluonnos
- 2 Pormestarin lausunto kokeilulakiluonnoksesta (11 §, 23.1.2020)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Työ- ja elinkeinoministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala